

בטיחות על גלגלים

ניידות ההדרכה של המוסד לבטיחות ולגיהות הפכו לסימן היכר באתרי בנייה ובמפעלי תעשייה • ממערכות המולטימדיה המתקדמות בעולם ועד להכשרה יחידנית וסרטוני הדרכה בכמה שפות

מאת המוסד לבטיחות ולגיהות

צילום: המוסד

בטיחות בעבודה היא אחד הנושאים המדוברים ביותר בענפי התעשייה והבנייה. בשנים האחרונות, הנושא התפתח במהירות, בעיקר בקרב קבלנים, יזמים ומנהלי עבודה. הצורך להכשיר את עובדי המפעלים ואתרי הבנייה בכל הנוגע לחידושים האחרונים בתחום הוא חיוני, בעיקר לאור ריבוי תאונות העבודה בשנים האחרונות.

למטרה הזאת, ולהגברת המודעות בקרב העובדים והמנהלים לחשיבות של נוהלי הבטיחות והכרת אמצעי המיגון, פועלות ניידות ההדרכה המתקדמות של המוסד לבטיחות ולגיהות. השירות ניתן ללא תשלום. הוא כולל הדרכות שטח בליווי מדריך. בכל ניידת מותקנת ערכת מולטימדיה ממוחשבת להדרכה יחידנית, שמאפשרת הדרכת עובדים בנושאי בטיחות וגיהות.

פגשנו את ארתור יצחקוב, בן 58, מדריך בניידת בטיחות של המוסד ל, ושמענו ממנו על שגרת העבודה:

"התחלתי לפני שש שנים, בניידת לשימור השמע. הייתי המדריך היחיד בנושא רעש, ציוד מגן, תופעות לוואי ועוד. עם הזמן, נוספו לומדות בתחומים אחרים. אני עוסק בתחום הבטיחות 25 שנה, הייתי מדריך לעבודה בגובה, ממונה בטיחות בקרינה ומתמחה בכל סוגי הבטיחות. אני אוהב מאוד את התפקיד ומתמלא סיפוק כשיש הצלחות. בצבא, הייתי טכנאי בקרת אש, וחבר המליץ על תחום הבטיחות בעבודה. עבדתי בפריסה ארצית, אחראי לכמה מחלקות בתחומי הבטיחות, ואחר כך הגעתי למוסד לבטיחות ולגיהות, שם אני

- יש הבדל בין הדרכה באתרי בנייה להדרכה במפעלי תעשייה?

"יש דברים משותפים, אבל הכול בהתאם לאופי האתר. כשאתה מגיע למפעל תעשייתי המבקש הדרכה בבטיחות כללית, ההדרכה תעסוק בעיקר בציוד מגן אישי, ברפואה תעסוקתית וכו', ובמקרה הזה, כלל העובדים עוברים הדרכה. במקרים אחרים, מדובר בקהל יעד ספציפי. באתרי בנייה, למשל, מדריכים את כלל העובדים. בסקטור התעשייה – ההסברה מתאפשרת בשלוש שפות: עברית, רוסית וערבית.

« המשך בעמוד הבא »

עובד עד היום בתחום ניידות ההדרכה."

- ספר על יום אופייני שלך.

"אני מקבל תוכנית עבודה חודשית ממחוז הדרום, שבו אני מועסק, מתקשר לאתר שאליו אני אמור להגיע ומתאם ביקור, שאליו אגיע עם הניידת, ומקבל קבוצות של עובדים. יש לומדות בתחומי התעשייה והבנייה, הן מגיעות בכמה שפות, ואני מתאים את הלומדה לאותו המפעל. קבוצות של 9-10 אנשים נכנסות לניידת, מקבלות הסבר קצר, שבמהלכו אני מפעיל לומדות, ובמשך קרוב לשעה הם מתרגלים לומדה בהדרכת."

צילום: המוסד לבטיחות ולגיהות

ניידת שמתאימה גם למוגבלים בעבודה

”מדובר במתן פסק זמן איכותי לעובד, במקום העבודה שלו, במטרה להפנים את הסיכונים בסביבת הפעילות באופן ברור וללמוד כיצד להתמודד איתם”

- יש עלייה בביקוש בעקבות ריבוי תאונות העבודה?

”יש עלייה בביקוש. ממוני בטיחות מבינים את משמעות ההדרכה ומבקשים להעמיק. יש מקומות עבודה שלא רוצים לבזבז 45 דקות - בעיקר מקומות פרטיים שחסים על שעות עבודה, אבל אנחנו מנסים להסביר עד כמה זה חשוב. קורה שאנשים מגיעים אליי אחרי הדרכה ומודים לי על דברים שלא תיארו לעצמם שיוכלו ללמוד בתוך זמן קצר - נושאים כמו שמע, פגיעות גופניות, לחץ דם. לעתים, יש מאבק סמוי בין מנהל העבודה לממונה הבטיחות, אבל בדרך כלל יש רצון טוב של שני הצדדים. כשאני מגיע למפעלים, בדרך כלל מבקשים שנגיע שוב. בעיקר אם מדובר במפעלים גדולים שבהם עשרות או מאות עובדים. זו הדרכה שהיא תוספת לפעילות הקיימת.”

- חומרי ההסברה מתעדכנים באופן שוטף?

”בשנים הראשונות לפעילות, היו לומדות שבחלקן היו קצת מיושנות, אבל היום לאור שינוי תקנות - עדכונים שוטפים. מתכנתים מעדכנים את חומרי ההסברה כל הזמן. המודרכים מקבלים פרסומים וחומרי

« המשך מעמוד קודם

בתחום השמע - גם באמהרית. בתחום הבנייה - יש שפות נוספות, ובהן סינית, טורקית ועוד.”

- ספר על אמצעי ההדרכה וההסברה בניידת.

”בתחומי התעשייה והבנייה הלומדה מדגימה את הסכנות דרך חוויית למידה אינטראקטיבית. אנחנו עוברים עם המודרכים על דרכי התמודדות עם תקלות, כיצד לאתר סיכונים. יש סרטונים, יש דפי מידע, ובמקביל, יש מסכים שעליהם שאלות בסגנון אמריקאי. באופן הזה, העובדים והמנהלים יכולים לדעת מה התשובה הנכונה. זה לא בוחן ידע, אלא מעניק ידע.”

- מה היתרון הגדול של הניידת, בעיניך?

”ראשית, אנחנו מגיעים לבית הלקוח, במקום שמקום העבודה יוציא הסעות עם עובדים. שנית, השירות ניתן ללא תשלום והוא קיים בפריסה ארצית - ניידת בצפון הארץ, במרכז פועלות שלוש ניידות תעשייה וניידת חקלאות, ובדרום שתי ניידות נוספות. כל אחת מהניידות יכולה להגיע ל-40-50 מודרכים מדי יום.”

”יש עלייה בביקוש. ממוני בטיחות מבינים את משמעות ההדרכה ומבקשים להעמיק. זו הדרכה שהיא תוספת לפעילות הקיימת”

צילום: המוסד לבטיחות ולגיהות

פעילות בתוך ניידת ההדרכה של המוס"ל

צילום: המוסד לבטיחות ולגיהות

הסברה באופן שוטף. כשאני מגיע להדריך, אני שולח דוח ממוחשב לממוני הבטיחות ובו פירוט המשתתפים. החוק מחייב לעבור הדרכת בטיחות לפחות אחת לשנה. כל בעל מפעל מחויב להעביר את עובדיו הדרכה לגבי הסיכונים - מיגון מכונות, הפעלת מכונות ונושאים נוספים."

שלמה אלוני, סמנכ"ל המוסד לבטיחות ולגיהות, מרחיב: "בניידות מותקנות לומדות להדרכה אינטראקטיבית ולחוויה לימודית ויזואלית בכמה שפות. העברת המסר בדבר הסיכונים לעובד מתבצעת באמצעות סרטונים, המציגים תרחיש סיכון ושאלות למענה ולימוד, כשבכל שלב מוסבר מה הסיכון ומהן פעולות המניעה."

פעילות הניידת?

"מדובר במתן פסק זמן איכותי לעובד, במקום העבודה שלו, במטרה להפנים את הסיכונים בסביבת הפעילות באופן ברור וללמוד כיצד להתמודד איתם. אנשים מודעים לכך שהחשיפה ללומדה מגבירה את הבטיחות האישית של כל עובד. הפעילות מונגשת למעסיקים ללא עלות, במטרה לקדם בטיחות ולמנוע את התאונה הבאה."

- כיצד זה מתבצע מול כמה בעלי מקצוע באתר אחד?

"המערכת יכולה לשלב בו-זמנית תחומים שונים לפי מקצועות, דיסציפלינות ושלבי העבודה, כגון חשמל, עבודה בגובה ועוד. עיקר ההדרכה היא הכרת מושגי יסוד, השפעות הגורמים המזיקים, דרישות החקיקה ופתרונות מיגון להפחתת הסיכון."

- אילו תגובות אתם מקבלים מהשטח על